

**Universitat
Pompeu Fabra**
Barcelona

Oficina de Prevenció
de Riscos Laborals
i de Promoció de la Salut

Pla d'Actuacions que ha de desenvolupar o coordinar l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut

Memòria anual de gestió, vigilància i acció preventiva

Exercici 2020

Versió 01 (Ref.: MOPRiLiPS/01/2020)

La dissenya i redacta:

Oficina de Prevenció de
Riscos Laborals i de
Promoció de la Salut

Sergi Jarque i Salas
Cap
31 de març del 2021

La revisa:

Vicegerència de l'Àrea de
Recursos Humans i Organització

Rosa Ma. Pujante i Mitjavila
Vicegerent
15 d'abril del 2021

L'informa favorablement:

Comitè
de Seguretat i Salut en el Treball

Ho certifica:

Mònica Figueras Maz
Presidenta del Comitè
21 d'abril del 2021

Amb el vistiplau de:

Juli Amores Cervera
Representant dels delegats de prevenció
21 d'abril del 2021

L'aprova:

Gerència

Jaume Badia Pujol
Gerent i membre del
Consell de Direcció
26 d'abril del 2021

Memòria anual de gestió, vigilància i acció preventiva

Informe de les actuacions desenvolupades en el període comprès entre gener i desembre del 2020

Versió	Data	Substitueix	Modificacions
01	31-3-2021	---	Redacció inicial del document (ref.:MOPRiLiPS/01/2020)

Unitats afectades pel document

- Consell de Direcció
- Equip de Gerència
- Unitats administratives i acadèmiques

Documents relacionats

- Pla d'Actuacions en Prevenció de Riscos Laborals associat al Pla Estratègic 2016-2025. Actuacions que ha de desenvolupar o coordinar l'Oficina Tècnica de Prevenció de Riscos Laborals a l'exercici 2020, de 26 de novembre del 2019 i referència: (Ref.: PA-OTPR/01/2020).

Qualsevol impressió d'aquest document es considerarà còpia no controlada.
Només es considerarà controlat el document imprès i signat que custodia
l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut

PREÀMBUL

La Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, en el capítol IV, desenvolupat pel Reial Decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament de serveis de prevenció, obliga la Universitat Pompeu Fabra a incorporar a la seva estructura un servei de prevenció de riscos laborals propi.

El servei de prevenció de riscos laborals constitueix el conjunt de mitjans humans, tècnics, materials i econòmics orientats a garantir la seguretat i la salut dels empleats en les àrees tècniques d'ergonomia i psicociologia; seguretat en el treball i higiene industrial, i en l'àrea sanitària específica corresponent a la medicina i a la infermeria del treball: la vigilància de la salut. A la Universitat, es va crear per Resolució del rector de 10 de desembre de 1998, i el gerent va desplegar les seves funcions, mitjançant Resolució de 23 de desembre de 1999.

La Resolució del rector de 14 de febrer del 2020, en desplegament del Projecte d'Universitat Saludable de la UPF, amplia les seves funcions amb la promoció de la salut de la comunitat universitària i, en conseqüència, li modifica el nom per passar a denominar-se Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut.

Per assolir-la s'organitza en dos àmbits: el de la seguretat i la salut en el treball dels empleats públics i el de la promoció de la salut de la comunitat universitària.

En el primer, l'Oficina assumeix les disciplines de seguretat en el treball i d'ergonomia i psicociologia aplicada, i coordina i fa el seguiment de l'activitat de vigilància concertada, atès el que preveu l'article 16 del RD 39/1997, per la Universitat amb serveis de prevenció aliens.

En el segon àmbit, l'Oficina coordina i fa el seguiment de l'activitat contractada per la Universitat amb empreses especialitzades.

D'acord amb la Llei 31/1995 (article 31) i la Resolució del rector del 14 de febrer del 2020, l'activitat de l'Oficina se centra a proporcionar l'assessorament i el suport al rector, als òrgans de govern, als empleats i als seus representants, i als òrgans de representació especialitzats de la UPF pel que fa a:

1. La gestió i coordinació dels plans i programes d'actuació en matèria de prevenció de riscos laborals dels empleats públics; en especial, d'un pla de prevenció de riscos laborals, que permeti la integració de la prevenció en la gestió general de la Universitat.

S'exclou d'aquesta funció la gestió i coordinació dels plans de seguretat-autoprotecció i la coordinació de l'activitat preventiva de les empreses concurrents d'obres i serveis, funcions assignades al Servei d'Infraestructures i Patrimoni.

2. L'avaluació dels factors de risc que poden afectar la seguretat i la salut dels empleats, d'acord amb la legislació d'aplicació.
3. La planificació de l'activitat preventiva i la determinació de les prioritats i la vigilància de la seva eficàcia.

4. La gestió de la vigilància de la salut dels empleats en relació amb els riscos derivats del seu treball.
5. La gestió de la informació i la programació de la formació dels empleats en l'àmbit de la prevenció de riscos laborals i de la promoció de la salut.
6. La direcció de les actuacions que s'han de desenvolupar en cas de primers auxilis i d'emergència derivats de l'activitat laboral.
7. La gestió i coordinació dels plans i programes d'actuació en matèria de promoció de la salut de la comunitat universitària.

Aquestes funcions es complementen, des de març del 2020, amb la d'assessorar i donar suport a la Universitat en la seva obligació de limitar els contagis per l'exposició al coronavirus SARS-CoV-2 a l'entorn laboral. Les activitats excepcionals en la mitigació de la covid-19 assumides per l'Oficina, atesa la seva estructura organitzativa, en compliment dels requeriments de les autoritats sanitàries –estatals i catalanes–, són les següents:

1. Avaluar el risc d'exposició al qual es trobin els treballadors segons el tipus de tasca que desenvolupin.
2. Recomanar a la direcció de la UPF les mesures sanitàries que ha d'establir per prevenir el contagi i minimitzar la propagació del coronavirus.
3. Donar suport en el desenvolupament de programes d'informació i formació de la plantilla sobre les mesures higièniques, tècniques i organitzatives necessàries.
4. Donar suport en l'avaluació de les persones de la plantilla especialment sensibles amb relació a la infecció pel coronavirus.
5. Cooperar amb les autoritats sanitàries en la detecció de casos amb clínica compatible amb la covid-19 i dels seus contactes estrets, en l'àmbit laboral.
6. Estudiar i fer el seguiment dels contactes estrets, en l'àmbit laboral.

L'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut assumeix com a pròpies les disciplines de seguretat en el treball i d'ergonomia i psicopsicologia aplicada, i concerta, atès el que preveu l'article 16 del RD 39/1997, la resta de disciplines amb serveis de prevenció aliens.

L'any 2020, la gestió i l'activitat tècnica de l'especialitat d'higiene industrial es va concertar amb el servei de prevenció aliè SGS Tecnos, S.A. (expedient E-301800/01-01-19 PRO1). L'especialitat de medicina i infermeria del treball es va desenvolupar mitjançant la concertació de la gestió i l'activitat de vigilància de la salut amb el servei de prevenció aliè Egarsat Prevenció, S.L.U. (expedient E301800 03-08-19). També va comptar amb una unitat tècnica de protecció radiològica contractada amb l'empresa Asesoría y Control en Protección Radiológica, S.L.

L'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut depèn orgànicament de la Vicegerència de l'Àrea de Recursos Humans i Organització, i constitueix una unitat organitzativa específica.

Per assolir els objectius assignats per la direcció a l'Oficina, aquesta s'organitza en àmbits i eixos d'actuació. A l'àmbit de la seguretat i la salut en el treball de la plantilla, els eixos són els següents:

- a. Eix de vigilància dels factors de risc laboral i acció preventiva, que té com a missió identificar els factors de risc laboral que puguin afectar la seguretat i la salut dels empleats; valorar qualitativament i quantitativament la magnitud dels riscos que se'n deriven; planificar l'activitat preventiva; determinar-ne les prioritats en l'adopció de mesures preventives, i vigilar la seva eficàcia.
- b. Eix de vigilància de l'estat de salut, que té com a missió diagnosticar precoçment els efectes dels factors de risc laborals sobre l'estat de salut dels empleats i minimitzar-ne les conseqüències.
- c. Eix d'actuació en situacions d'emergència, que té com a missió minimitzar els efectes de les situacions d'emergència i d'atenció mèdica d'urgència.
- d. Eix d'integració i governança, que té com a missió donar suport al disseny i a la implantació del sistema integrat de gestió preventiva.
- e. Eix de sinergies institucionals i connexió amb l'entorn, que té com a missió contribuir a la política d'excel·lència de la Universitat, compartint amb la societat l'experiència d'aplicació pràctica de l'acció i la gestió en salut laboral.

Des del març del 2020 assumeix també l'àmbit de la promoció de la salut de la comunitat universitària, que, d'acord amb el projecte UPF Saludable, inclou els eixos següents:

- a. Eix d'estils i hàbits de vida saludables.
- b. Eix d'ambients i entorns saludables.
- c. Eix d'alfabetització per a la salut.
- d. Eix d'integració i governança.
- e. Eix de sinergies institucionals i connexió amb l'entorn.

ÍNDEX

Full de revisions i actualitzacions	2
Preàmbul	3
Índex	6
1. Objecte	7
2. Àmbit d'aplicació	7
3. Definicions	7
4. Responsabilitats	9
4.1. Òrgans d'àmbit general	10
4.2. Òrgans d'àmbit específic	10
5. Desenvolupament	10
5.1. Cobertura de l'activitat	10
5.2. Pressupost	11
5.3. Activitat en l'àmbit de la seguretat i la salut en el treball	13
5.4. Activitat en l'àmbit de la promoció de la salut	16
5.5. Activitat excepcional en la mitigació de la covid-19	19
5.5.1. Avaluació del risc d'exposició al SARS-CoV-2, segons el tipus de tasca dels treballadors	19
5.5.2. Recomanacions a la direcció de la UPF sobre les mesures de salut pública que ha d'establir per prevenir el contagi i minimitzar la propagació del coronavirus	20
5.5.3. Programa d'informació i formació sobre les mesures sanitàries davant la covid-19	24
5.5.4. Protocol de valoració de la vulnerabilitat dels treballadors especialment sensibles amb relació a la infecció pel coronavirus	28
5.5.5. Protocol per la notificació de casos d'infecció i dels seus contactes estrets i per fer-ne el seguiment	30
5.5.6. Avaluació de l'execució de les mesures de mitigació	32
6. Referències	34

1. OBJECTE

Aquest document té com a finalitat documentar la memòria de gestió, vigilància i acció preventiva desenvolupada o supervisada en l'exercici 2020 per l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut, per contribuir al model integral de responsabilitat social que, a l'eix transversal "Esdevenir una universitat socialment responsable i sostenible", proposa el Pla Estratègic de la Universitat Pompeu Fabra 2016-2025.

2. ÀMBIT D'APLICACIÓ

Aquesta memòria es redacta en compliment de l'article 15 del Reial Decret 39/1997, i recull les activitats tècniques, de gestió administrativa i supervisió tècnica dutes a terme en l'àmbit de la seguretat i la salut en el treball durant l'any 2020 en les disciplines preventives assumides pel servei de prevenció propi i concertades amb serveis de prevenció aliens, respectivament. Igualment, s'hi descriuen les activitats assumides en l'àmbit de la promoció de la salut.

L'activitat desenvolupada a l'exercici 2020 ha estat condicionada pels estats d'alarma per emergència sanitària produïda per una pandèmia mundial sense precedents amb una gran afectació sobre el funcionament del campus de la Universitat, que han provocat que, des del mes de març, s'hagués de destinar bona part dels recursos humans de l'Oficina al seguiment i la gestió interna de l'afectació de la covid-19 entre els membres de la comunitat universitària. També s'hi descriuen les activitats assumides.

L'activitat desenvolupada també ha estat condicionada a la disponibilitat de recursos humans. Dues de les persones adscrites a l'Oficina han estat absents per llargs períodes d'activitat: una per cinc mesos i l'altra per vuit.

3. DEFINICIONS

Acció preventiva: conjunt de mesures adoptades o previstes en les fases d'activitat de la Universitat amb la finalitat de prevenir els factors de risc laboral o de protegir els seus efectes, incidint sobre el focus emissor o sobre el medi de propagació (factors de risc) o sobre la persona exposada (efectes).

Comitè de Seguretat i Salut en el Treball: òrgan de caràcter paritari i col·legiat de participació destinat a la consulta regular i periòdica de les actuacions de la Universitat en matèria de prevenció de riscos laborals.

Comissió Estable de Seguiment de l'Activitat Preventiva: òrgan descentralitzat i delegat del Comitè de Seguretat i Salut en el Treball a cada campus destinat al seguiment regular i periòdic dels programes preventius, de les propostes de millora de les condicions de treball i de la correcció de les deficiències que s'identifiquin.

Coronavirus SARS-CoV-2 (acrònim derivat de l'anglès Severe Acute Respiratory Syndrome (SARS), CoronaVirus i el número 2 per diferenciar-lo del coronavirus SARS-CoV del 2003): nou tipus de coronavirus que pot afectar les persones. L'evidència científica acumulada permet considerar que el SARS-CoV-2 es pot transmetre de persona a persona per diferents vies, de les quals la principal és el contacte directe i la inhalació de gotes i aerosols respiratoris emesos per una persona malalta fins a les vies respiratòries superiors i inferiors d'una persona susceptible de ser-ho. També es pot produir el contagi per contacte indirecte a través de les mans quan es toquen objectes contaminats (fòmits) per les secrecions respiratòries de la persona malalta i les mucoses de les vies respiratòries i la conjuntiva (nas, boca i ulls) de la susceptible de ser-ho. Per això, una de les principals mesures per evitar el contagi és mantenir la distància física interpersonal de seguretat, així com l'ús de mascareta.

covid-19 (acrònim derivat de l'anglès COronaVirus Disease i l'any en què s'ha descrit): malaltia que produeix el coronavirus SARS-CoV-2, amb un període d'incubació d'entre 5 a 7 dies, però que pot arribar a 14 dies. La majoria de les persones presentaran símptomes lleus, similars als d'una grip, com malestar general, anòsmia, mal de cap, problemes intestinals, febre o tos. En els casos moderats pot produir sensació de falta d'aire, i en els més greus la infecció pot causar pneumònia i altres complicacions. Actualment no hi ha un tractament específic, però sí que n'hi ha per controlar-ne els símptomes.

Delegats de prevenció: representants dels empleats amb funcions específiques pel que fa als temes de seguretat i de salut en el treball, i que han de contribuir a la integració de la prevenció de riscos laborals.

Efecte per a la salut: una malaltia professional o relacionada amb el treball o una lesió per accident de treball soferta amb motiu o ocasió de la feina.

Factor de risc: condició de treball inadequada que, amb unes circumstàncies concretes d'exposició, presenta una probabilitat de produir un problema de salut a un/a empleat/ada o grup d'empleats.

Pandèmia: epidèmia estesa al mateix temps a molts països del món i que afecta molts individus del mateix país a la vegada.

Persona especialment vulnerable al coronavirus: persona a la qual, d'acord amb la informació epidemiològica existent sobre la malaltia, sembla que el contagi pot repercutir-li més greument que a la resta de les persones infectades, ja sigui perquè té unes característiques particulars o perquè es troba en un estat biològic conegut especial. Als efectes d'aquest document, integren aquesta definició:

1. Les dones gestants.
2. Les persones que poden tenir dificultats, ateses les seves característiques particulars, pel fet de:
  - tenir 60 anys o més;

- patir una malaltia cardiovascular –inclosa la hipertensió– i/o pulmonar crònica i/o hepàtica crònica severa, i/o diabetis, i/o insuficiència renal crònica, i/o obesitat mòrbida (IMC>40), i
- ser vulnerables per estar sotmeses a certs tractaments mèdics (per exemple, oncològics o immunosupressors).

D'acord amb la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals (article 25), aquests grups de vulnerabilitat s'assimilen a treballadors d'especial sensibilitat, i s'han d'adoptar accions per evitar-ne l'exposició al virus, evitant el risc o limitant-lo suficientment, mitjançant la utilització de mitjans de protecció col·lectiva o l'adopció de mesures d'organització del treball.

Prevenció: activitats o mesures adreçades a eliminar i/o controlar els factors de risc laboral. Inclou la informació, la formació, la senyalització i la vigilància de l'estat de salut.

Protecció: activitats o mesures adreçades a evitar, reduir i minimitzar els efectes per a la salut dels factors de risc laboral. Inclou la protecció col·lectiva i la individual i l'adopció de mesures d'emergència.

Risc laboral: possibilitat de patir un dany per a la salut derivat del treball, en funció de la probabilitat d'actualització de la seqüència del dany i de la severitat de les possibles conseqüències per un/a empleat/ada o grup d'empleats.

Vigilància de l'estat de salut: activitat preventiva de caràcter sanitari que té com a objectiu vigilar l'estat de salut dels empleats en relació amb els factors de risc del lloc de treball i tractar i prevenir els danys per a la salut que se'n deriven.

Vigilància preventiva: conjunt d'activitats previstes en les fases d'activitat de la Universitat amb la finalitat d'identificar els factors de risc laboral, de detectar els efectes per a la salut que se'n deriven i fer el seguiment d'ambdós. Inclou les activitats d'anàlisi i avaluació dels riscos i de vigilància de l'estat de salut.

RD 39/1997: Reial Decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció de riscos laborals (BOE núm. 27, de 31 de gener).

Llei 31/1995: Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals (BOE núm. 269, de 10 de novembre).

4. RESPONSABILITATS

Les funcions i les responsabilitats de gestió preventiva es troben distribuïdes entre els diferents nivells jeràrquics de la Universitat, d'acord amb la legislació vigent i amb l'apartat "4.3. Integració de la prevenció en el sistema de gestió" de la secció I, "Política de seguretat i salut en el treball", del capítol II, "Sistema de prevenció de riscos laborals", del Manual de gestió del Pla de Prevenció de Riscos Laborals.

Pel que fa a la implantació d'aquest document, les obligacions específiques de gestió preventiva es distribueixen entre els òrgans de la UPF de la manera següent:

4.1. ÒRGANS D'ÀMBIT GENERAL

El rector, com a màxima autoritat universitària, és el responsable de dotar la Universitat dels mitjans humans, tècnics, materials i econòmics necessaris per gestionar i garantir la seguretat i la salut dels empleats; així com de la seva definició i aplicació segons els criteris establerts al Pla de Prevenció de Riscos Laborals i la legislació vigent.

La definició d'una modalitat organitzativa, com ara l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut i la concertació d'activitats amb serveis de prevenció aliens, no eximeix la UPF com a institució de l'obligació de gestionar la prevenció de manera integrada amb la resta d'unitats que formen la seva estructura per mitjà dels seus processos, procediments i activitats.

- El gerent és el responsable de proposar el pressupost necessari per assumir les activitats planificades, així com d'aprovar la memòria anual de gestió, vigilància i acció preventiva.
- El Comitè de Seguretat i Salut en el Treball, com a òrgan paritari i col·legiat de participació destinat a la consulta regular i periòdica de les actuacions de la UPF en matèria de prevenció de riscos laborals, ha d'informar favorablement la memòria anual de gestió, vigilància i acció preventiva, en l'àmbit de la seguretat i salut en el treball.

4.2. ÒRGANS D'ÀMBIT ESPECÍFIC

- L'Oficina de la Secretaria General ha de publicar aquest document al Portal de la Transparència de la Universitat.
- L'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut ha de redactar la memòria anual de gestió, vigilància i acció preventiva; coordinar la redacció de les memòries dels serveis de prevenció aliens i de la Unitat Tècnica de Protecció Radiològica.
- La resta d'òrgans, càrrecs i comandaments de la Universitat i del personal han de conèixer aquest document.

5. DESENVOLUPAMENT

5.1. COBERTURA DE L'ACTIVITAT

A l'exercici 2020, l'activitat de l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut ha inclòs, en l'àmbit de la seguretat i de la salut en el treball, els empleats de la UPF adscrits a les diferents unitats administratives i acadèmiques en què s'organitza la Universitat. Aquesta estructura representa una població protegida de 2.553 persones; o sigui, un 0,03% més que les de l'exercici anterior (81 persones més, taula 1).

Taula 1. Distribució de la població protegida, segons sexe, col·lectiu i establiment universitari. Àmbit de seguretat i salut en el treball. 31 de desembre del 2020

Campus	Persones												(n)	(%)
	PAS ¹			PSR ²			PDI ³			Total				
	Dones	Homes	Total	Dones	Homes	Total	Dones	Homes	Total	Dones	Homes	Total		
Campus de la Ciutadella	219	70	289	19	33	52	240	440	680	478	543	1.021	40,0	
Campus del Poblenou	86	57	143	35	51	86	252	336	588	373	444	817	32,0	
Campus del Mar	56	25	81	51	29	80	175	172	347	282	226	508	19,9	
Edifici Mercè - Rectorat	121	86	207	0	0	0	0	0	0	121	86	207	8,1	
Total (n)	482	238	720	105	113	218	667	948	1.615	1.254	1.299	2.553	100,0	
(%)	66,9	33,1	100,0	48,2	51,8	100,0	41,3	58,7	100,0	49,1	50,9	100,0		

Font: Seccions d'administració de personal dels serveis de PAS i de PDI.

¹ Personal d'administració i serveis | ² Personal de suport a la recerca | ³ Personal docent i investigador

En els darrers anys, i amb una freqüència cada vegada major, als departaments en què s'organitza la Universitat, conviu el personal propi i persones vinculades laboralment a altres institucions i que, en conseqüència, comparteixen al lloc de treball o funció que estan desenvolupant professionalment els mateixos riscos laborals als quals està exposat el personal de la nostra Universitat. Aquest personal col·laborador gaudeix de la mateixa protecció que el personal de la UPF, en el marc de la coordinació empresarial de l'activitat preventiva.

Pel que fa a la promoció de la salut i la mitigació de la covid-19, segons dades del curs 2019-2020, també s'ha donat cobertura als estudiants de grau (6.327 dones i 4.039 homes [10.366 en total]), de màster (760 i 469 [1.229]) i de doctorat (580 i 535 [1.115]). Amb això, la població protegida ha estat d'un total de 8.921 dones, 6.342 homes, el que equival a un total de 15.263 persones.

5.2. PRESSUPOST

D'acord amb el pressupost de les licitacions necessàries per a l'exercici 2020, es van sol·licitar 166.978,70 euros (IVA exclòs), mentre que l'import atorgat va ser de 168.403,20 euros (incloent 30.250,00 euros per a inversions que han estat gestionats des del Servei d'Informàtica, taula 2).

Taula 2. Pressupost sol·licitat, atorgat i reassignat per a l'activitat de l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut. Exercici 2020

Funcional	Pressupost (en euros)				
	Sol·licitat		Atorgat	Reassignat	
	IVA exclòs	Iva inclòs	Iva inclòs	IVA exclòs	Iva inclòs
Prevençió de riscos laborals	11.500,00	13.915,00	13.915,00	3.000,00	3.630,00
Higiene industrial	42.931,00	51.946,51	51.946,99	42.931,40	51.946,99
Seguretat en el treball	15.000,00	18.150,00	18.150,00	15.000,00	18.150,00
Ergonomia	7.500,00	9.075,00	9.075,00	5.000,00	6.050,00
Psicosociologia	15.000,00	18.150,00	18.150,00	5.000,00	6.050,00
Vigilància de la salut	40.310,00	41.141,60	41.141,60	34.001,32	41.141,60
Promoció de la salut	5.724,00	5.918,04	5.918,04	3.966,94	4.800,00
Protecció radiològica	8.352,54	10.106,57	10.106,57	5.276,54	6.384,61
Implantació mesures preventives	20.661,16	25.000,00	0,00	25.000,00	30.250,00
Total	166.978,70	193.402,73	168.403,20	139.176,20	168.403,20

L'import atorgat representa el 0,11% del pressupost general de la UPF i el 0,54% del pressupost del capítol II. Ambdós valors són similars als de l'any anterior (0,11% i 0,58%, respectivament). La facturació gestionada per l'Oficina va ascendir a 41.239,06 euros (un 35,69% del previst, taula 3).

Taula 3. Pressupost per l'activitat de l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut i despesa generada. Any 2020

Activitats ordinàries de seguretat i salut en el treball			
Concert	Previsió (IVA exclòs)	Facturació (IVA exclòs)	Diferència
Higiene Industrial			
Assessorament	5.046,40	1.568,00	-3.478,40
Control dels factors de risc derivats d'agents químics	7.885,00	5.084,00	-2.801,00
Total a carregar a la clau funcional 520901	12.931,40	6.652,00	-6.279,40
Vigilància de la salut			
Gestió	3.960,00	3.960,00	0,00
Exàmens de salut bàsics	35.400,00	12.980,00	-22.420,00
Analítiques personal laboratori	200,00	0,00	-200,00
Serologies (sales de cultius)	90,00	7,00	-83,00
Al·lèrgens a epiteli de ratolí (estabulari)	60,00	34,00	-26,00
Vacunes	600,00	0,00	-600,00
Total a carregar a la clau funcional 520905	40.310,00	16.981,00	-23.329,00
Protecció radiològica			
Assessorament	3.414,96	2.276,64	-1.138,32
Gestió de residus radioactius	2.534,28	1.602,14	-932,14
Caracterització i condicionament de residus	352,10	17,90	-334,20
Control dosimètric	1.951,20	295,38	-1.655,82
Pèrdua i reposició de dosímetres	100,00	0,00	-100,00
Total a carregar a la clau funcional 520907	8.352,54	4.192,06	-4.160,48
Total activitats ordinàries	61.593,94	27.825,06	-33.768,88
Activitats extraordinàries de seguretat i salut en el treball			
Concert	Previsió (IVA exclòs)	Facturació (IVA exclòs)	Diferència
Higiene industrial			
Control dels factors de risc derivats d'agents químics	11.520,00	10.638,00	-882,00
Control dels factors de risc derivats d'agents biològics	3.456,00	0,00	-3.456,00
Control dels factors de risc derivats d'agents físics	1.440,00	576,00	-864,00
Total a carregar a la clau funcional 520901	16.416,00	11.214,00	-5.202,00
Seguretat en el treball			
Total a carregar a la clau funcional 520902	15.000,00	0,00	-15.000,00
Ergonomia			
Total a carregar a la clau funcional 520903	5.000,00	0,00	-5.000,00
Psicosociologia aplicada			
Total a carregar a la clau funcional 520904	5.000,00	0,00	-5.000,00
Intervencions transversals			
Total a carregar a la clau funcional 520900	3.000,00	0,00	-3.000,00
Total activitats extraordinàries	44.416,00	11.214,00	-33.202,00

Continua a la pàgina següent

Activitats ordinàries de promoció de la salut			
Concert	Previsió (IVA exclòs)	Facturació (IVA exclòs)	Diferència
Analítica de sang i orina	4.800,00	0,00	-4.800,00
Projecte UPF Saludable	0,00	2.200,00	-2.200,00
Total a carregar a la clau funcional 520906	4.800,00	2.200,00	-2.600,00
Total acció preventiva	106.009,94	39.039,06	-66.970,88
Total promoció de la salut	4.800,00	2.200,00	-2.600,00
Total salut laboral	110.809,94	41.239,06	-69.570,88

Aquesta diferència es deu a l'impacte de la covid-19 en l'activitat universitària durant tot el 2020.

5.3. ACTIVITAT EN L'ÀMBIT DE LA SEGURETAT I SALUT EN EL TREBALL, DE LA PLANTILLA

Davant de la situació excepcional derivada del coronavirus SARS-CoV-2, l'activitat en seguretat i salut en el treball s'ha pogut desenvolupar en els tres primers mesos de l'any i s'ha començat a reprendre progressivament l'activitat en higiene industrial al campus del Mar, a partir del setembre, i per tasques associades a recerca amb covid-19.

Les activitats més significatives que s'han treballat, en aquests sis mesos de dedicació, han estat les següents:

- Revisió inicial de les fitxes informatives sobre els riscos laborals dels grups de risc homogeni per part de l'equip tècnic. Resta pendent la revisió de validació que es programarà per a l'exercici 2021.
- Disseny i elaboració, conjuntament amb el Servei de Prevenció de Riscos Laborals de la Fundació IMIM, de la proposta de continguts per a una acció de sensibilització en la utilització dels equips de protecció individual als laboratoris, en el marc de la campanya "La prevenció és cosa de tots. Comença per tu!" i a iniciativa de la Comissió Intercentres de Prevenció de Riscos Laborals del PRBB.
- Coordinació i assistència d'activitats tècniques externalitzades com ara el control ambiental de substàncies als laboratoris de recerca, el mesurament de la concentració de formaldehid ambiental en espais de treball i estudi dels campus o del nivell de soroll al centre de càlcul del campus del Poblenou. El detall es pot consultar a l'apèndix 1 d'aquesta memòria (Memòria del Servei de Prevenció en Higiene Industrial. Informe de les actuacions desenvolupades en el període de gener a desembre del 2020, de 25 de gener del 2021 i referència 21/901/275735-25025).
- Tractament de les dades i presentació de resultats de l'avaluació periòdica de riscos ergonòmics associats a la utilització dels equips informàtics, a partir d'un estudi d'opinió i les dades recollides al 2019. Els resultats es presenten en la primera sessió del Comitè de Seguretat i Salut en el Treball de l'exercici 2021.

- Participació en la definició del Pla d'Actuacions per al PAS derivat de l'informe de l'avaluació de riscos psicosocials, com a membres de l'equip de projecte i del Comitè de Direcció.
- Disseny i inici de la construcció, en virtut de l'article 5 del Reial Decret Llei 8/2020, de 17 de març, de mesures urgents extraordinàries per fer front a l'impacte econòmic i social de la covid-19, d'un qüestionari d'autoavaluació. Aquest recurs s'utilitzarà en el moment d'implementar el teletreball a la Universitat, d'acord amb el marc legal vigent.
- Suport en el disseny d'espais de treball de nova rehabilitació als campus: 61.211, 62.302, 62.750.02.01, 62.708.00.01, 62.712.01 i 62.867 (Mar); 20.299, 20.249 i auditori (Ciutadella), i 51.110-51.113-51.115 i àrea Tallers (Poblenou). També es va elaborar un registre o formulari de suport a la recollida de dades per facilitar l'elaboració de les propostes.
- Suport en la selecció d'equips de treball i en l'anàlisi de la seva adequació, en concret d'equips de transport de càrregues per les recepcions dels edificis i de perifèrics informàtics (teclats i ratolins) més ergonòmics.
- Aplicació del projecte Capacitació del personal per participar en la prevenció de riscos derivats del lloc de treball o funció del Programa 2 del Pla d'Actuació per informar i formar en matèria de seguretat i salut en el treball, amb els resultats recollits a la taula següent:

Taula 4. Participació i superació de les accions formatives el Pla d'Actuació per informar i formar en matèria de seguretat i salut en el treball. Any 2020

Acció formativa (no presencial)	Inscrits	Superen
Conceptes Bàsics sobre Seguretat i Salut en el Treball	48	46
Prevenció del Risc Derivat de la Utilització de Pantalles de Visualització de Dades	36	36
Prevenció del Risc Derivat de la Manipulació Manual de Càrregues	2	2
El Pla d'Autoprotecció de la UPF	45	45
Aspectes Bàsics de Seguretat Biològica	40	39
Aspectes Generals de Seguretat i Salut en els Laboratoris de Biologia Molecular	47	46
Aspectes Bàsics de Seguretat Química	58	54

- Gestió de les autoritzacions per programar els exàmens de salut en relació amb els riscos derivats del lloc de treball. La distribució dels 240 participants al dispositiu, segons les principals variables sociodemogràfiques, es pot consultar a l'apèndix 2 d'aquesta memòria (Informe epidemiològic 01/01/2020 - 31/12/2020, de referència 15783-476199-40).

El dispositiu va romandre suspès entre el 16 de març i el 25 de juny. Tot i així, es van gestionar 360 autoritzacions per passar els exàmens de salut. D'aquestes es van gestionar 36 que havien estat afectades per la suspensió. Del total d'autoritzacions, finalment, 130 persones no es van presentar a la cita mèdica.

Taula 5. Participació en el dispositiu d'exàmens de salut. Any 2020

Variable	L'autoritzen	S'hi presenten
Sexe		
Dona	240	151
Home	120	79
Perfil de risc homogeni		
Tècnic/a o investigador/a (laboratoris)	145	112
Tècnic/a, bibliotecari/ària o administratiu/iva	108	57
Docent (teoria) i/o investigador/a no experimental	44	27
Tècnic/a de suport a la recerca no experimental	37	20
Comandament (estructura administrativa)	19	8
Coordinador/a de manteniment	3	2
Xofer	2	2
Tècnic/a audiovisual (suport a la docència)	2	2
Col·lectiu		
Personal d'administració i serveis	151	86
Personal docent i investigador	138	97
Personal de suport a la recerca	71	47
Campus		
Mar	158	120
Ciudadella	158	85
Poblenou	35	17
Edifici Mercè	9	8
Tipus d'examen		
Periòdic	233	145
Inicial (nova incorporació)	114	73
Especial (valoració d'una susceptibilitat)	7	7
Inicial (canvi de lloc)	5	4
De retorn	1	1
Total	360	230

- Revisió de les conclusions de 230 certificats d'aptitud, en termes d'adequació al lloc de treball.
- Anàlisi de les condicions de treball de 7 persones especialment sensibles als riscos laborals. No s'hi inclouen les valoracions de susceptibilitat al coronavirus descrites a l'apartat "5.5.4. Protocol de valoració de la vulnerabilitat dels treballadors especialment sensibles amb relació a la infecció pel coronavirus", d'aquesta memòria.
- Redacció i tramitació de l'aprovació de diferents documents:
  - Procediment operatiu: Gestionar els exàmens de salut, de 31 de gener del 2020 i referència PES-S4/GES/02/2020.
  - Memòria anual de gestió, vigilància i acció preventiva. Exercici 2019, de 28 de febrer del 2020 i referència MOTPR/01/2019.

- Procediment operatiu: Prevenir el contagi de malalties infectocontagioses, de 16 de març del 2020 i referència PO-S3/PSE-CMI/02/2020, aprovat per acord del Consell de Govern de 20 de maig del 2020.
- Tramitació de la pròrroga dels concerts o la contractació de les activitats no assumides internament i fer seguiment de les activitats externalitzades.
- Gestió de la reposició de material de les farmacioles de primers auxilis, dotant-les d'un kit especial anticovid-19.
- Coordinació del dispositiu d'atenció a persones que han pogut estar diagnosticades d'una malaltia de declaració obligatòria (5 casos de parotiditis entre gener i març):
  - Grau en Ciències Polítiques i de l'Administració, 230 persones protegides.
  - Grau en Enginyeria Matemàtica en Ciència de Dades, 450 persones protegides.
  - Grau en Dret, 92 persones protegides.
  - Grau en Estudis Globals, 101 persones protegides.
  - Grau en Administració i Direcció d'Empreses, sense dades per la irrupció de la covid-19 (el cas es va declarar l'11 de març).

5.4. ACTIVITAT EN L'ÀMBIT DE LA PROMOCIÓ DE LA SALUT, DE LA COMUNITAT UNIVERSITÀRIA

Davant de la situació excepcional derivada del coronavirus SARS-CoV-2, l'activitat en promoció de la salut s'ha centrat en assumir la representació institucional associada a la pertinença a xarxes. Es va començar el disseny de la Setmana Saludable, que es va haver de suspendre.

Xarxa us.cat

Al 2020 s'ha assumit la gestió comptable vinculada a la secretaria de la Xarxa Catalana d'Universitats Saludables (xarxa us.cat), de la qual la UPF ostenta la presidència des del 2019, tramitant a les dotze universitats membres el cobrament de la quota de l'exercici 2020 i els impagats d'anys anteriors.

Igualment, s'ha representat la Xarxa davant del Departament de Salut en les tasques d'Organització de la [XXI Setmana sense Fum 2020](#), que va tenir lloc entre el 25 i el 31 de maig. La Setmana sense Fum és una iniciativa de la Sociedad Española de Medicina Familiar y Comunitaria (semFYC) i CAMFiC a Catalunya, que durant els últims anys ha organitzat el Programa d'Atenció Primària sense Fum a Catalunya (AIFICC, CAMFiC i ASPCAT). En els últims anys, i amb l'objectiu d'involucrar diversos àmbits en una iniciativa comuna i unificar un mateix missatge s'ha implicat en l'organització: la Xarxa d'Atenció Primària sense Fum, la Xarxa Catalana d'Hospitals sense Fum, la Xarxa Catalana d'Universitats Saludables (xarxa uscat); els col·legis de Catalunya de metges, d'infermeria, de farmacèutics, de pedagogs i de psicologia; les societats científiques de Catalunya, de medicina familiar i comunitària, d'infermeria familiar i comunitària, de llevadores i de salut laboral; la Societat Catalana d'Atenció i Tractament del Consum del Tabac; la Federació de Municipis de Catalunya, l'Associació Catalana de Municipis i les diputacions; l'Agència de Salut Pública de Catalunya i els serveis territorials; l'Agència de Salut Pública de Barcelona; l'Associació Espanyola Contra el Càncer, la

Federació d'Entitats contra el Càncer de Catalunya i l'organització no governamental No Más Colillas en el Suelo.

L'objectiu de la Setmana sense Fum és sensibilitzar la població de la importància que té per a la salut el fet de no iniciar-se en aquest hàbit, abandonar el consum de tabac i poder gaudir d'un ambient lliure de fum i de residus del tabac.

CRUE Sostenibilitat-GTUS

La reunió de primavera de la Comissió Sectorial sobre Sostenibilitat de la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE Sostenibilitat) es va suspendre per la pandèmia i no s'ha rebut cap mena de comunicació per part de la Comissió ni del Grup de Treball d'Universitats Saludables (GTUS) durant tot l'any 2020.

Xarxa REUPS

La Xarxa Espanyola d'Universitats Promotores de Salut (REUPS) ha decidit prorrogar durant el curs 2020-2021 la campanya de sensibilització "[Un mensaje saludable por un objetivo común](#)".

La durada prevista de la campanya és de deu mesos i conclourà al juliol del 2021. Durant aquest període es presentaran deu missatges principals emprant diferents suports i plataformes de comunicació, en funció de cada universitat, al llarg d'una setmana. Com en l'anterior edició, la Universitat Pompeu Fabra finança el disseny mensual del personatge animat que introdueix els missatges principals. En aquest curs, però, s'ha substituït el personatge de la poma per altres que es crearan en funció de la temàtica mensual. Els temes i les universitats que s'han ofert a desenvolupar-los són les següents:

<i>Tema mensual</i>	<i>Universitat</i>
Importancia de los hábitos saludables como forma de prevención de la obesidad y enfermedades cardiovasculares	Saragossa
Prevención del consumo de alcohol: conoce sus consecuencias	Alcalá
Salud afectivo-sexual: El sexo con diversión y precaución para prevenir ITS	Jaume I
Los beneficios de la compasión y autocompasión para eliminar el sufrimiento	Huelva
Importancia de los hábitos saludables para la prevención del cáncer	La Laguna
Importancia del bienestar emocional: Atiende tus emociones y aprende a regularlas. Te mostramos cómo	Rey Juan Carlos
7 de abril: Día Mundial de la Salud. Importancia de una pausa activa en la rutina laboral	Màlaga
Prevención del consumo de tabaco. La OMS estableció que los fumadores tienen más probabilidades de desarrollar síntomas graves en caso de padecer covid-19. ¿Y si te unes y lo dejas hoy?	Sevilla
Relación entre los diferentes tipos de contaminación atmosférica y salud	Granada
Las relaciones sociales, fuente de salud	Girona

El 30 de novembre del 2020 es va signar un contracte de recerca amb la Fundació Mapfre per posar en marxa un projecte per avaluar la prevalença i els factors que influeixen en l'ús i abús del telèfon mòbil per part dels estudiants universitaris, tenint present l'impacte de la pandèmia, que anirà a càrrec de la REUPS, a través de les universitats membre, sota la coordinació de la Universitat de les Illes Balears i la direcció del president de la REUPS i vicerector de Campus, Cooperació i Universitat Saludable de l'esmentada universitat. La Fundació Mapfre té la potestat de coordinar, revisar, difondre i divulgar els temes.

El projecte té una durada prevista de 18 mesos i ja se n'ha conclòs una primera fase –en què s'ha fet el disseny del qüestionari– i, actualment, s'inicia la segona, amb la recollida de la mostra. La previsió és concloure l'estudi al desembre del 2021 per presentar-ne els resultats al II Congrés d'Universitats Promotores de Salut, quan s'organitzi a la Universitat de Burgos. L'administració del qüestionari, la recollida i la gestió de les dades s'articularà a partir de la plataforma encuesta.com.

Xarxa Vives-GTUS

El grup de treball d'universitats saludables de la Xarxa Vives es va reunir, virtualment, el 23 de novembre del 2020, en la Trobada Fòrum Vives, coordinada per la Universitat Jaume I. L'objectiu va ser avaluar l'impacte de la crisi sanitària provocada per la covid-19 en la gestió de l'Agenda 2030 i els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) a les universitats.

La Trobada Fòrum Vives va permetre als assistents compartir experiències i avaluar accions col·laboratives en xarxa. Els participants van coincidir que la universitat, com a generadora de coneixement, ha d'esdevenir un actor rellevant en el procés de presa de decisions i de la transformació col·lectiva que implica l'Agenda 2030 de Nacions Unides.

La Trobada es va dividir en dos blocs. En primer lloc, es va presentar la conferència "L'Agenda 2030: un marc per a l'acció col·lectiva en un món de crisi", a càrrec d'Ignacio Martínez, professor de la Universitat Complutense de Madrid i expert en l'anàlisi i el seguiment de l'agenda internacional, les polítiques de desenvolupament i cooperació internacional, els papers dels actors de la societat civil i la configuració del poder i la governança global.

Tot seguit, els assistents van participar en una taula d'experiències, l'objectiu de la qual va ser compartir estratègies, coneixements i bones pràctiques relacionades amb l'impacte de la covid-19 en la gestió de les accions universitàries destinades a assolir els objectius de Salut i benestar (ODS 3), Reducció de les desigualtats (ODS 10), i Ciutats i comunitats sostenibles (ODS 11) de l'Agenda 2030. En acabar, una sessió de debat va permetre als participants reflexionar i compartir inquietuds sobre la resposta de les universitats a la pandèmia, així com recollir diferents propostes d'actuació en xarxa en aquest àmbit.

5.5. ACTIVITAT EXCEPCIONAL EN LA MITIGACIÓ DE LA COVID-19

En les diferents etapes de l'emergència sanitària per la covid-19, les autoritats sanitàries –estatals i catalanes– han demanat als serveis de prevenció de riscos laborals desenvolupar una sèrie d'activitats per fer front a l'exposició al coronavirus SARS-CoV-2, a l'entorn laboral.^{1, 2, 3, 4} Per això, l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut, en l'assumpció de la funció d'assessorar i donar suport a la Universitat en la seva obligació de limitar els contagis, i seguint les pautes i directrius de les autoritats sanitàries, ha hagut de:

1. Avaluar el risc d'exposició al qual es trobin els treballadors segons el tipus de tasca que desenvolupin.
2. Recomanar a la direcció de la UPF les mesures sanitàries que ha d'establir per prevenir el contagi i minimitzar la propagació del coronavirus.
3. Donar suport en el desenvolupament de programes d'informació i formació de la plantilla sobre les mesures higièniques, tècniques i organitzatives necessàries.
4. Donar suport en l'avaluació de les persones de la plantilla especialment sensibles amb relació a la infecció pel coronavirus.
5. Cooperar amb les autoritats sanitàries en la detecció de casos amb clínica compatible amb la covid-19 i dels seus contactes estrets en l'àmbit laboral.
6. Estudiar i fer el seguiment dels contactes estrets en l'àmbit laboral.
7. Col·laborar en la gestió de la incapacitat temporal quan procedeixi un aïllament preventiu o un període de quarantena de membres de la plantilla.

Tanmateix, atesa la seva estructura organitzativa, l'Oficina, en no fer els exàmens de salut amb mitjans propis, només ha pogut assumir les sis primeres activitats.

Igualment, ha assumit l'assessorament a la Comissió de Coordinació i Seguiment del Brot de Covid-19 i a les unitats que li han requerit, com per exemple el Servei d'Infraestructures i Patrimoni, en relació amb les característiques que s'han de complir per a les proteccions personals o sobre el gel hidroalcohòlic o l'espuma desinfectant de mans. També, del Servei d'Informàtica i la Biblioteca/CRAI, en relació amb la neteja i desinfecció del material de préstec, audiovisual i portàtils.

5.5.1. Avaluació del risc d'exposició al SARS-CoV-2, segons el tipus de tasca dels treballadors

El Ministeri de Sanitat² recomana als serveis de prevenció de riscos laborals proposar a la seva empresa les mesures preventives que s'hagin d'adoptar, a partir de l'avaluació del risc d'exposició dels treballadors en cadascuna de les tasques que realitzen, sempre seguint les directrius de l'autoritat sanitària. El Ministeri de Sanitat^{2, 5} ha establert tres escenaris d'exposició, segons la naturalesa de les activitats i els mecanismes de transmissió de la covid-19: exposició de risc, exposició de baix risc i baixa probabilitat d'exposició.

L'avaluació de l'exposició a la UPF al coronavirus SARS-CoV-2 està recollida a l'apartat 5.1 del procediment operatiu [per gestionar la represa de l'activitat presencial](#) (i també al seu antecessor, el procediment operatiu per [gestionar la reincorporació a la feina després de l'estat d'alarma pel coronavirus SARS-CoV-2](#)). Va ser feta al mes d'abril seguint les pautes formulades pel Ministeri de Sanitat al document de referència^{2, 5} i es revisa cada vegada que es publica una actualització d'aquest.

L'avaluació distingeix entre:

- Les activitats en què, per la seva pròpia naturalesa, l'exposició pot constituir un risc professional, pel fet d'estar-hi en contacte deliberadament. S'identifica al campus del Mar, en concret a l'edifici del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona (PRBB), on científics del Departament de Ciències Experimentals i de la Salut de la UPF han estat treballant aquests mesos en diferents projectes per combatre la covid-19.

L'escenari d'exposició es concentra en uns espais específics, amb les mesures de contenció biològiques necessàries, i en un nombre reduït de persones, habituades a treballar amb cultius cel·lulars amb agents infecciosos. La infecció per agent biològic constitueix un risc professional quan es manipulen cultius cel·lulars amb l'agent infeccios al laboratori de contenció biològica de classe 3, amb un escenari d'exposició de baix risc, per part d'investigadors del Grup de Recerca en Virologia Molecular.

Igualment, durant aquest període s'ha donat suport a l'establiment de protocols de seguretat per manipular altres mostres, en el marc del programa Orfeu de detecció massiva de la covid-19, o dels treballs realitzats al Servei Científic-tècnic de Citometria de Flux, també amb un escenari d'exposició de baix risc.

Segons la informació disponible, no hi ha previsió de nous escenaris d'exposició professional, a curt termini.

- La resta d'activitats, en què la presència del coronavirus en el centre de treball constitueix una situació excepcional i un risc comunitari, sense diferir del risc que té la resta de la població general (escenari de baixa probabilitat d'exposició).

En condicions normals, un tipus de risc comunitari com per exemple el de la grip, que es produeix cada any, no és un risc que es reculli en les avaluacions de riscos generals que es fan; no obstant això, excepcionalment s'estableix que el risc de contraure la covid-19 a la UPF és moderat.

5.5.2. Recomanacions a la direcció de la UPF sobre les mesures de salut pública que ha d'establir per prevenir el contagi i minimitzar la propagació del coronavirus

El Ministeri de Sanitat⁶ i el Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda, el Departament d'Interior, el Departament de Salut, el Departament de Territori i Sostenibilitat, el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i el Departament d'Empresa i Coneixement i CCOO, UGT, Foment del Treball i Pimec, en el marc del Consell de Relacions Laborals de Catalunya,⁷ van aconsellar a les empreses elaborar un pla de contingència amb relació a la covid-19, de manera que les que van tancar durant la primera onada de la pandèmia haurien de disposar-ne abans de reiniciar l'activitat i

les que han adaptat la seva activitat per fer front a la pandèmia, ho haurien de fer abans de recuperar part o la totalitat de l'activitat.

El pla de contingència és un conjunt de procediments i d'instruccions alternatius a les condicions operatives normals de l'organització, de manera que es permeti el funcionament d'aquesta, tot i que algunes de les seves funcions deixin de fer-se amb motiu de la pandèmia.

Aquest pla ha d'estar basat en una avaluació del risc d'exposició al coronavirus que permeti identificar un conjunt de mesures i accions bàsiques concretes de resposta, que s'haurien de prendre per afrontar-lo de manera adequada i efectiva, i ha de detallar les mesures raonables i exigides per les autoritats sanitàries.

Com en totes les actuacions preventives, endegades per un servei de prevenció de riscos laborals, la jerarquia de les mesures proposades comença per les de caràcter organitzatiu, de protecció col·lectiva i, finalment, les de protecció individual.

Des del mes de març del 2020, en les diferents etapes de la pandèmia, l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut ha elaborat tres procediments operatius per a abans, durant i en decaure l'estat d'alarma de la primera onada, assimilables cadascun a un pla de contingència en salut pública:

- Procediment operatiu: [Gestionar l'alerta sanitària pel coronavirus SARS-CoV-2](#), de 12 de març del 2020 i referència: PO-S3/PSE-covid-19/01/2020; aprovat pel rector el 13 de març del 2020.
- Procediment operatiu: [Gestionar la reincorporació a la feina després de l'estat d'alarma pel coronavirus SARS-CoV-2](#), de 14 d'abril del 2020 i referència: PO-S3/Desconfinament/01/2020; aprovat pel rector el 7 de maig del 2020.
- Procediment operatiu: [Gestionar la represa de la feina presencial](#), de 8 de juliol del 2020 i referència: PO-S3/REPRESA/02/2020; aprovat pel rector el 17 de juliol del 2020 (actualització de l'anterior).

Els dos darrers també s'han acompanyat d'instruccions de desenvolupament, que es descriuen més endavant.

Aquests plans s'han redactat en consonància amb les recomanacions i les instruccions emeses per les autoritats competents en el control i seguiment de la covid-19, tant sanitàries i laborals com universitàries de tots els àmbits territorials (estatal, autonòmic i local). Constitueixen una compilació, amb una estructura documental dissenyada per permetre una actualització flexible i àgil per adaptar-la a l'evolució de la pandèmia i d'aquestes recomanacions.

Les mesures predeterminades i l'estructura documental s'han consensuat amb els serveis de prevenció de riscos laborals de vuit universitats de l'Estat, i estan basades en:

1. El manteniment de la distància física interpersonal de seguretat i l'adopció de les pautes de comportament en la interacció social, per minimitzar el contacte interpersonal per evitar la transmissió del virus de persona a persona.

2. L'adopció de les pautes bàsiques d'utilització dels elements de protecció sanitària i cobertors facials comunitaris (mascaretes i guants) i de protecció individual (equips associats a l'avaluació del risc d'exposició professional) en relació amb la seva col·locació, retirada i gestió com a residus després d'utilitzar-los.
3. L'adopció de polítiques de neteja i desinfecció dels espais i equips de treball com a mesures preventives per evitar la contaminació creuada, amb un èmfasi especial en aquelles superfícies de contacte freqüent, i de ventilació dels espais.
4. L'adopció de les pautes bàsiques d'higiene personal, incidint especialment en les mesures d'higiene de les mans i d'higiene respiratòria, en tots els àmbits de treball i davant de qualsevol escenari d'exposició i de les pautes de comportament en la utilització dels equips de treball d'ús compartit.
5. L'establiment d'un protocol per detectar de manera precoç els casos i els seus contactes estrets, aïllar-los preventivament i fer-ne un seguiment.

Els documents que integren la versió vigent d'aquest pla de contingència són:

- El procediment operatiu: [Gestionar la represa de la feina presencial](#), de 8 de juliol del 2020 i referència: PO-S3/REPRESA/02/2020; aprovat pel rector el 17 de juliol del 2020.

És un document que aprova el rector i que estableix amb caràcter general les mesures que ha d'adoptar la Universitat en funció dels escenaris de risc previstos i les mesures que caldrà adoptar per prevenir el contagi i minimitzar la propagació del virus quan sigui necessària la presencialitat a la Universitat.

S'entén com un document marc que es desenvolupa per instruccions operatives, molt més dinàmiques i flexibles per adaptar-les a l'evolució de la malaltia i agilitzar-ne la implantació; que, amb aquesta finalitat, aprova el gerent. Se n'han elaborat dos de diferents, un durant el confinament i un altre per gestionar la represa, actualitzat en una ocasió.

- Set instruccions operatives, que constitueixen annexos al procediment operatiu, amb continguts que permeten (s'inclou enllaç a la versió vigent):
  1. Establir els continguts específics i canals que cal utilitzar per difondre la informació sobre les mesures de prevenció del contagi del SARS-CoV-2 i de minimització de la propagació de la covid-19. S'han elaborat dues versions de la instrucció per divulgar informació sobre la covid-19:
    - Versió 1, de 24 d'abril i referència: IO-S3-Desconfinament/5211/01/2020.
    - [Versió 2](#), de 7 de juliol i referència: IO-S3-REPRESA/5211-2/02/2020.
  2. Fixar els criteris de selecció, utilització i manteniment dels equips de protecció personal que són necessaris per desenvolupar de manera segura algunes activitats assignades a personal concret de la UPF. S'han elaborat quatre versions de la instrucció per seleccionar, utilitzar i mantenir l'equipament de protecció:

- Versió 1, de 28 d'abril i referència: IO-S3-Desconfinament/5241/01/2020.
  - Versió 2, de 26 de maig i referència: IO-S3-Desconfinament/5241/02/2020.
  - Versió 3, de 8 de juliol i referència: IO-S3- REPRESA/5241/03/2020.
  - [Versió 4](#), de 10 de desembre i referència: IO-S3- REPRESA/5241/04/2020.
3. Establir pautes concretes de neteja i desinfecció dels espais i equipaments per tal de limitar la supervivència del virus a les superfícies i equips de treball. S'han elaborat quatre versions de la instrucció per netejar i desinfectar espais i equips:
- Versió 1, de 27 d'abril i referència: IO-S3-Desconfinament/52221/01/2020.
  - Versió 2, de 26 de maig i referència: IO-S3-Desconfinament/52221/02/2020.
  - Versió 3, de 8 de juliol i referència: IO-S3-REPRESA/52221/03/2020.
  - [Versió 4](#), de 17 de desembre i referència: IO-S3-REPRESA/52221/04/2020.
4. Proposar els criteris que ha de seguir la Universitat per dissenyar una estratègia de reincorporació progressiva de la plantilla a la seva activitat presencial, sempre atenent les instruccions de les autoritats sanitàries. La instrucció per [reincorporar-se a la feina progressivament](#), de 27 d'abril i referència: IO-S3-Desconfinament/52311/01/2020, va quedar sense efectes a l'etapa de represa.
5. Proposar mesures organitzatives i individuals que han de garantir que els treballadors puguin mantenir la distància interpersonal mínima de seguretat, tant en entrar i sortir dels edificis com durant la seva permanència a l'interior d'aquests. S'han elaborat dues versions de la instrucció per garantir la distància física interpersonal de seguretat als accessos i sortides dels edificis, a les vies interiors de circulació i als ascensors:
- Versió 1, de 16 d'abril i referència: IO-S3-Desconfinament/52332/01/2020.
  - [Versió 2](#), de 7 de juliol i referència: IO-S3-REPRESA/52332/02/2020.
6. Identificar el personal considerat especialment vulnerable al coronavirus per tal de poder valorar la necessitat d'adoptar mesures preventives addicionals per a aquestes persones. S'han elaborat tres versions de la instrucció per protegir el personal de la comunitat UPF especialment vulnerable al SARS-CoV-2:
- Versió 1, de 14 d'abril i referència: IO-S3-Desconfinament/5251/01/2020.
  - Versió 2, de 26 de maig i referència: IO-S3-Desconfinament/5251/02/2020.
  - [Versió 3](#), de 7 de juliol i referència: IO-S3-REPRESA/5251/03/2020.
7. Establir els criteris i els procediments per recollir informació que permeti detectar de manera precoç els casos de covid-19 entre la plantilla de la Universitat, alertar els seus contactes estrets i fer-ne un seguiment. S'han elaborat cinc versions de la instrucció per notificar casos i contactes estrets i fer-ne el seguiment:
- Versió 1, de 29 d'abril i referència: IO-S3-Desconfinament/5252-4/01/2020.

- Versió 2, de 26 de maig i referència: IO-S3-Desconfinament/5252-4/02/2020.
- Versió 3, de 8 de juliol i referència: IO-S3-REPRESA/5252/03/2020.
- Versió 4, de 31 d'agost i referència: IO-S3-REPRESA/5252/04/2020.
- [Versió 5](#), de 8 d'octubre i referència: IO-S3-REPRESA/5252/05/2020.

També, una [instrucció prèvia](#), de 16 de març, de desenvolupament del procediment operatiu per gestionar l'alerta sanitària pel coronavirus SARS-CoV-2, de 12 de març, per notificar casos de contagi o d'aïllament preventiu per possible contagi entre membres de la comunitat universitària de la UPF.

Tots els documents i versions han estat informats favorablement per la Comissió de Coordinació i Seguiment del Brot de Covid-19 i pel Comitè de Seguretat i Salut en el Treball; la versió vigent està disponible a la pàgina web específica: <https://www.upf.edu/web/focus/coronavirus/informacio-represa-activitat-campus/procediment-de-represa-de-la-feina-presencial>.

5.5.3. Programa d'informació i formació sobre les mesures sanitàries davant la covid-19

El Ministeri de Sanitat² recomana informar i formar, de manera específica i actualitzada, tots els treballadors sobre les mesures organitzatives, higièniques i tècniques davant la covid-19, en ser fonamentals per implantar-les en una circumstància tan particular com l'actual. Aquesta informació i formació s'ha d'anar adaptant en funció de les mesures que vagin actualitzant les autoritats sanitàries, motiu pel qual cal fer-ne un seguiment continu.

Al mes d'abril, el procediment operatiu per [gestionar la reincorporació a la feina després de l'estat d'alarma pel coronavirus SARS-CoV-2](#) va preveure la necessitat de difondre continguts per fer front a la covid-19. Posteriorment, al juliol, el [procediment operatiu per gestionar la represa de la feina presencial](#) va preveure l'adopció d'accions informatives i formatives sobre les mesures de prevenció del contagi del SARS-CoV-2 i de minimització de la propagació de la malaltia. En ambdós casos, la previsió es recull a l'apartat 5.2.1. Accions divulgatives.

Aquesta previsió s'ha desenvolupat mitjançant la [instrucció per divulgar informació i formar sobre la covid-19](#), en què s'estableixen els continguts específics i canals que cal utilitzar en aquest procés.

En aquesta línia, s'han elaborat dues versions de la instrucció, per anar adaptant les accions previstes en funció de les mesures que han anat actualitzant les autoritats competents durant el desconfinament i la represa, respectivament, i associades als procediments operatius relacionats al primer paràgraf.

La finalitat del programa ha estat contribuir a la difusió de les recomanacions de caràcter divulgatiu proposades per les autoritats competents; les característiques fonamentals del coronavirus SARS-CoV-2, les seves vies de transmissió i les mesures de prevenció, tant col·lectives com individuals; les pautes bàsiques d'higiene de les mans i d'higiene respiratòria, de comportament en la interacció social, en la mobilitat als edificis i en la utilització dels equips de treball d'ús compartit, i les pautes bàsiques

d'utilització dels productes sanitaris, dels cobertors facials comunitaris i dels elements de protecció individual.

El programa preveu una bateria d'accions informatives multicanal, mitjançant els canals habituals de comunicació de la Universitat, que s'han reforçat amb cartells o senyalització específica; dues accions formatives específiques, per als treballadors i per a l'alumnat, i canals de comunicació per resoldre dubtes sobre la covid-19.

La difusió de la informació s'ha fet utilitzant les vuit plataformes i tècniques comunicatives previstes a la instrucció (pàgines web, notícies, impactes, avisos i butlletins electrònics), reforçades per cartelleria o [senyalització excepcional](#) i una campanya específica ("Mantenim la UPF com a espai segur. També depèn de tu!") i un espai de FAQs.

L'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut ha elaborat, i mantingut actualitzats, continguts específics per fer front al treball a distància i el confinament amb motiu de la covid-19, que s'han publicat a la intranet de l'Oficina en dos apartats diferenciats: [Recursos d'interès durant el confinament i el treball a distància per covid-19](#) i [Mesures preventives per al treball amb la covid-19 \(recerca al laboratori experimental\)](#); així com ha seleccionat recursos d'informació que s'han tramès a tota la plantilla, des del 21 d'abril, mitjançant el butlletí electrònic *Breus UPF* - Especial Recursos Humans, en què s'han inclòs continguts específics relatius al treball a distància i el confinament. Inicialment, es publicava setmanalment; ara, quizenalment, i conté una selecció de recomanacions, articles, vídeos i propostes de conferències en entorn web, relacionades amb la prevenció dels riscos laborals, la promoció de la salut, la gestió emocional i l'organització del treball.

Posteriorment, ja pensant en la reincorporació, es van elaborar i difondre de manera dirigida unes fitxes ideades per facilitar una reincorporació segura als llocs de treball. El primer document es va concebre com un suport amb les [pautes generals](#) per a tots els col·lectius del campus de la Ciutadella, del Poblenou i del Mar (edifici docent) i de l'edifici Mercè. El segon es va centrar en les mesures específiques per als treballadors del [PRBB](#). Posteriorment, es va elaborar informació complementària per a llocs de treball que tenen característiques específiques i que, per tant, requereixen una informació ampliada d'acord amb el tipus de tasca que duen a terme: [xofer](#), [atenció de gestió externa \(front office\)](#) i [gestió dels exàmens](#).

Per últim, per reforçar la difusió feta del pla de contingència, i per facilitar la implantació de les mesures, en haver conclòs l'estat d'alarma de la primera onada i haver iniciat l'etapa de represa establerta pel Govern de la Generalitat, es va preparar i difondre una col·lecció de quatre fitxes dirigides a les persones que tenen treballadors al seu càrrec (PAS i alguns investigadors responsables de projectes de recerca), en què es repassen les mesures que requereixen la implicació activa dels caps i que són imprescindibles en aquesta etapa de represa: [accions divulgatives](#), [accions higièniques i de protecció personal](#), [accions organitzatives](#) i [accions de gestió de situacions especials](#).

L'Oficina, també, amb la col·laboració de la Secció de Desenvolupament del Servei de PAS i de La Factoria, ha organitzat un curs de formació per facilitar que tota la plantilla tingui al seu abast els coneixements necessaris per reincorporar-se als espais de la Universitat. Posteriorment, se'n van adaptar els continguts per oferir-lo també als estudiants.

En ambdós casos, els continguts s'han centrat en el pla de contingència implementat i en les mesures preventives que impliquen directament les persones. També sobre els símptomes de sospita de covid-19 i què fer en cas de presentar-los a la Universitat i fora d'aquesta, així com en el cas de ser un contacte estret a l'entorn universitari d'una persona infectada.

Les accions formatives s'han canalitzat mitjançant l'Aula Global, creant una aula per a cada col·lectiu (Reincorporar-se a la Feina Presencial, per al [PAS i PSR](#) i per al [PDI](#), i [Continguem la covid-19!](#), per als estudiants, que s'ha replicat a cadascun dels graus de la UPF. També s'han ofert en tres idiomes: català, castellà i anglès.

Les accions formatives pretenen que tothom pugui assolir els coneixements bàsics sobre les mesures de prevenció i protecció personals necessàries en el lloc de treball, amb la finalitat de fer front a la covid-19 i preservar la salut individual i la col·lectiva. Les unitats didàctiques s'han articulat al voltant de deu píndoles de vídeo i alguns textos en què es desenvolupen els continguts. Aquesta formació, en el cas del personal, és obligatòria i s'haurà de fer, en el període d'una setmana i, preferentment, amb caràcter previ a la presencialitat al campus. En el cas dels estudiants té caràcter voluntari.

A final del curs hi ha un exercici d'avaluació que consisteix en un qüestionari tipus test, de 25 preguntes per al personal i 15 per als estudiants, que se supera amb una qualificació de 8 punts sobre 10. Es disposa de 3 intents per superar-lo i la nota final serà la millor de les obtingudes als intents realitzats. En cas de no obtenir la puntuació necessària per superar l'avaluació, s'haurà de repetir l'acció formativa. La dedicació estimada és de 120 minuts per als treballadors i de 60 per a l'alumnat. El seguiment de la participació, l'ha assumit la Secció de Desenvolupament del Servei de PAS, per als primers, i el Servei d'Atenció a la Comunitat Universitària, per als segons.

Segons les dades extretes de l'Aula Global, el 29 de juliol, es va activar massivament l'acció formativa a un total de 2.619 treballadors. Posteriorment, s'ha actualitzat la població amb les noves incorporacions. El 31 de desembre, la taxa de superació és d'un 34,02 % de la plantilla activa el 29 de juliol (taula 6).

Taula 6. Distribució de la població i de les persones de la plantilla que superen l'acció formativa, segons el col·lectiu.

Col·lectiu	Població (n)	Aptes	
		(n)	(%)
Personal d'administració i serveis (PAS)	753	582	77,29
Personal de suport a la recerca (PSR)	220	43	19,55
Personal docent i investigador (PDI)	1.646	266	16,16
Total	2.619	891	34,02

Entre el PAS, s'ha distribuït el personal en 25 unitats d'anàlisi, i s'observa que 8 d'aquestes estan per sota de la mitjana (amb valors en alguns casos del 25%). El Servei d'Informàtica, Biblioteca/CRAI i el conjunt de les unitats de gestió i administració són les unitats de més efectius amb els percentatges més alts de participació (97, 82 i 77%, respectivament).

Amb relació al PDI, la distribució és molt desigual, i és superior als departaments localitzats al campus del Poblenou, tot i que en cap cas se supera el 26% de participació. En el cas del PSR també és desigual; però, en aquest cas, destaca la nul·la participació als departaments de Dret i de Comunicació.

De les noves incorporacions (128 persones), només 17 han superat l'acció formativa.

En el cas de l'alumnat, l'Aula Global es va activar el 29 de setembre, i el 4 de novembre hi tenien accés un total de 10.382 estudiants de grau. En aquest cas, la taxa de superació se situa en el 4,45% (taula 7). Segons que informa el Servei d'Atenció a la Comunitat Universitària, el 31 de desembre, els estudiants destinataris són 9.925 i 409 els participants (4,12%).

Taula 7. Distribució de la població i dels estudiants de grau que superen l'acció formativa, segons el campus universitari

Campus universitari	Població (n)	Aptes	
		(n)	(%)
Campus del Poblenou	2.939	185	6,29
Campus del Mar	590	22	3,73
Campus de la Ciutadella	6.853	255	3,72
Total	10.382	462	4,45

Segons els estudis, la taxa més alta s'observa al doble grau en Traducció i Interpretació i Llengües Aplicades, amb un 33,33%. A setze dels graus, la taxa és inferior a la del conjunt del col·lectiu i a onze, superior; però només a dos supera el 10%.

Des del confinament, el canal comú per resoldre dubtes és la bústia de correu electrònic info-coronavirus@upf.edu. En la fase de represa, s'hi han afegit altres d'específics (Punt d'Informació a l'Estudiant, secretaries dels estudis i departaments, Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut), segons el col·lectiu.

5.5.4. Protocol de valoració de la vulnerabilitat dels treballadors especialment sensibles amb relació a la infecció pel coronavirus

El Ministeri de Sanitat² i el Departament de Salut⁴ van recomanar que el servei sanitari del Servei de Prevenció de Riscos Laborals havia d'identificar les persones pertanyents als grups vulnerables a la covid-19 definits pel Ministeri de Sanitat, fer-ne una valoració individualitzada, d'acord amb la Guia d'actuació per a la gestió de la vulnerabilitat,² per considerar els treballadors especialment sensibles i recomanar les mesures de prevenció, adaptació i protecció que siguin necessàries, en cada cas.

El Departament de Salut⁴ va establir que en aquells casos en què després de la valoració es determinés que les mesures de prevenció, adaptació i protecció no són suficients, el servei sanitari havia d'emetre un informe justificatiu de la necessitat d'una incapacitat temporal i informar-ne l'empresa i els òrgans de representació en matèria de seguretat i salut en el treball, guardant la deguda confidencialitat.

Al mes d'abril, el procediment operatiu per [gestionar la reincorporació a la feina després de l'estat d'alarma pel coronavirus SARS-CoV-2](#) va preveure la necessitat d'identificar les persones pertanyents als grups vulnerables a la covid-19, per valorar la necessitat d'adoptar mesures preventives addicionals. Posteriorment, al juliol, el [procediment operatiu per gestionar la represa de la feina presencial](#) va mantenir la previsió, tot i haver conclòs aquesta identificació. En ambdós casos, la previsió es recull a l'apartat 5.2.5. Accions de gestió de situacions especials.

Aquesta previsió s'ha desenvolupat mitjançant la [instrucció per protegir el personal especialment vulnerable al SARS-CoV-2](#) i la seva posterior actualització, la [instrucció per protegir el personal de la comunitat UPF especialment vulnerable al SARS-CoV-2](#), en què s'estableix el protocol per comunicar una situació de vulnerabilitat i per valorar la necessitat individual de mesures addicionals de protecció, en funció de l'estat de salut de la persona (presentar malaltia descompensada o dos o més aspectes de comorbiditat).

S'han elaborat tres versions de la instrucció per anar adaptant les accions previstes en funció dels grups vulnerables a la covid-19 definits pel Ministeri de Sanitat en cada moment, abans i durant el confinament i durant el desconfinament de la primera onada.

La finalitat de la instrucció ha estat, en cada versió, identificar la presència dins la plantilla de persones especialment vulnerables amb relació a la infecció de coronavirus SARS-CoV-2, establir la naturalesa d'especial sensibilitat d'aquestes persones i emetre un informe de valoració de la necessitat d'adoptar mesures addicionals per a aquestes persones des de la UPF.

En aplicació de la instrucció, a finals d'abril, la Universitat va demanar als membres de la seva plantilla que informessin si les seves característiques personals es trobaven dins d'algun dels grups considerats de vulnerabilitat davant la covid-19, amb l'objectiu d'identificar les persones considerades especialment vulnerables amb relació a la infecció de coronavirus SARS-CoV-2. Posteriorment, i davant l'aparició de noves evidències, al mes de maig, que van ampliar els grups vulnerables a la covid-19, definits pel Ministeri de Sanitat, es va tornar a demanar a la plantilla aquesta nova informació.

D'acord amb l'evidència científica disponible en cada moment, el Ministeri de Sanitat² ha definit com a grups vulnerables a la covid-19 els següents: els diabètics, els malalts cardiovasculars –inclosos els hipertensos– els malalts pulmonars crònics, els malalts hepàtics crònics severos, els malalts amb insuficiència renal crònica, els obesos mòrbids, els immunodeficients, els malalts de càncer en fase de tractament actiu, les dones embarassades i les persones majors de 60 anys.

El fet de presentar una o més característiques personals o estat biològic conegut, a causa de patologies prèvies, de medicació, de trastorns immunitaris o d'embaràs, incloses en els grups considerats de vulnerabilitat no atorguen automàticament a la persona la consideració d'especialment sensible davant un eventual contagi.

En total, l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut ha rebut un total de 212 declaracions i ha mantingut amb cadascuna de les persones declarants comunicació periòdica per informar-les de l'estat de la seva declaració, dels canvis de criteri per part de les autoritats sanitàries en cada moment i dels resultats de la valoració del seu cas, i se'ls ha tramès el certificat que el servei sanitari ha emès per a elles.

Durant el procés, es van produir 3 renúncies i el servei sanitari ha inclòs 4 persones més que ha identificat d'ofici en el decurs dels exàmens periòdics de salut. En conseqüència, fins al 31 de desembre del 2020, es va gestionar la valoració mèdica de les condicions personals de 213 membres de la plantilla (taula 8).

Taula 8. Distribució de les declaracions i les valoracions de susceptibilitat, segons col·lectiu i resultat de la valoració

Col·lectiu	Declaren	Renuncien	Derivats des de vigilància de la salut	Valoracions de susceptibilitat				Es descarten*	Total
				No reuneixen els requisits	Sense necessitats addicionals	Reuneixen els requisits			
						Prioritzar teletreball	Incapacitat temporal		
PAS	122	2	3	5	108	7	1	2	123
PSR	5	0	0	0	5	0	0	0	5
PDI	85	1	1	1	58	7	0	19	85
Total	212	3	4	6	171	14	1	21	213

* No aporten dades clíniques

Per fer cadascuna de les avaluacions, el servei sanitari ha revisat la informació clínica aportada per les persones, i ha estudiat si la patologia està controlada o, per contra, està descompensada o si la persona presenta dues o més de les malalties previstes en el document o pot haver-hi una interacció entre aquestes que pugui empitjorar-ne mútuament l'evolució, i, en funció d'això, si la persona es pot considerar especialment sensible, per establir, si escau, les mesures de prevenció, adaptació i protecció, d'acord amb les indicacions del Ministeri de Sanitat, recollides a la Guia d'actuació per a la gestió de la vulnerabilitat² i la possibilitat de contacte de risc amb persones simptomàtiques, durant l'exercici de l'activitat laboral.

S'han descartat 21 sol·licituds perquè no han aportat dades clíniques i 6 dels notificants no complien els criteris establerts pel Ministeri de Sanitat per ser considerades com a treballadors amb especial sensibilitat amb relació a la infecció per coronavirus SARS-CoV-2. La gravetat del quadre clínic de 15 de les persones valorades han precisat mesures addicionals per garantir-los la protecció davant d'un eventual contagi a l'entorn laboral (estar en situació d'incapacitat temporal, prioritzar el treball no presencial, no reincorporar-se a la Universitat fins que es decreti la finalització de la crisi sanitària, adaptar temporalment les tasques per situació d'embaràs o la utilització de protecció personal específica per sensibilitat respiratòria).

Les 171 persones restants sí que compleixen un o més criteris, però el seu estat de salut fa que no siguin necessàries mesures de protecció addicionals a les previstes per la UPF de caràcter organitzatiu (treball a distància, torns de treball, instal·lació de barreres físiques o garantir la distància social) i de protecció personal, per evitar el risc de contagi i que garanteixen la protecció efectiva d'aquest col·lectiu.

Tanmateix, el Reial Decret Llei 21/2020, de 9 de juny, de mesures urgents per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la covid-19, i el Decret 63/2020, de 18 de juny, de la nova governança de l'emergència sanitària provocada per la covid-19 i l'inici de l'etapa de la represa al territori de Catalunya, van establir que, en decaure l'estat d'alarma de la primera onada, quedarien sense efecte les mesures extraordinàries derivades de la seva declaració, la qual cosa afecta també les mesures que s'han aplicat a les persones pertanyents als grups vulnerables a la covid-19 durant aquell període pandèmic.

Des de llavors, les autoritats sanitàries –estatal⁸ i catalana⁹– consideren que, amb les mesures adoptades als centres de treball, el risc d'eventual contagi en aquests per a les persones considerades vulnerables és similar al risc comunitari, i aquesta situació comporta continuar amb l'activitat laboral habitual, sense adaptacions específiques, i que només es consideren treballadors especialment sensibles les persones que compleixin els criteris del Ministri de Sanitat i que treballin a l'àmbit sanitari-sociosanitari.

Tot i això, la Universitat ha mantingut el nivell de protecció atorgat a la valoració de vulnerabilitat, prioritzant el treball a distància per a aquestes persones quan la situació epidemiològica ha comportat restriccions a la mobilitat com als mesos de juliol i d'octubre del 2020.

L'execució d'aquestes mesures s'han informat al Comitè de Seguretat i Salut en el Treball durant la sessió ordinària del 3 de juliol, tal com es deixa constància a l'informe de retiment de comptes, adjunt a l'acta d'aquesta sessió.

5.5.5. Protocol per a la notificació de casos d'infecció i dels seus contactes estrets i per fer-ne el seguiment

El Ministeri de Sanitat,^{1, 2} el Departament de Salut⁴ i l'Agència de Salut Pública de Barcelona van recomanar als serveis sanitaris dels serveis de prevenció de riscos laborals col·laborar en la detecció de casos entre els treballadors, donant suport als serveis d'atenció primària i hospitalària i contribuint al sistema d'informació de vigilància epidemiològica, establint els mecanismes necessaris per a la investigació i el seguiment dels contactes estrets laborals de casos sospitosos i confirmats, de manera coordinada amb les autoritats de salut pública.

Els casos de covid-19 són de declaració obligatòria individualitzada i urgent a la Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya, la qual ha de rebre diàriament la informació sobre els casos sospitosos i confirmats tant en atenció primària com en hospitalària del sistema públic i privat, així com dels serveis de prevenció de riscos laborals.

El 16 de març del 2020, l'Oficina Tècnica de Prevenció de Riscos Laborals va emetre la [instrucció per notificar casos de contagi o d'aïllament preventiu per possible contagi entre membres de la comunitat universitària de la UPF](#), amb l'objectiu de dur a terme una recollida dels casos d'afectació a la Universitat, per poder informar de manera agregada les autoritats sanitàries i universitàries, si ho requerien. Al mes d'abril, el procediment operatiu per [gestionar la reincorporació a la feina després de l'estat d'alarma pel coronavirus SARS-CoV-2](#) va preveure la necessitat d'actualitzar aquesta instrucció. Posteriorment, al juliol, el [procediment operatiu per gestionar la represa de la feina presencial](#) va mantenir la previsió. En ambdós casos, es recull a l'apartat 5.2.5. Accions de gestió de situacions especials.

Aquesta previsió s'ha desenvolupat mitjançant la [instrucció per notificar casos i contactes estrets i fer-ne el seguiment](#), de la qual s'han elaborat cinc versions per anar adaptant les accions previstes en funció de les directrius del Ministeri de Sanitat i/o del Departament de Salut o l'Agència de Salut Pública de Barcelona en cada moment, durant el desconfinament de la primera onada i durant l'etapa de represa.

L'obligació de notificar recau sobre uns perfils professionals que no formen part de l'equip humà de l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut, i aquesta ho és només en relació amb els treballadors. Tanmateix, des del primer moment, l'Oficina ha assumit aquesta funció i, a més, sempre que els estudiants han tingut presencialitat al campus, han estat inclosos a l'àmbit d'aplicació.

La finalitat de la instrucció ha estat, en cada versió, establir les pautes que s'han de seguir quan es detectin persones que presentin simptomatologia compatible amb la covid-19, recollir informació sobre els casos confirmats i sospitosos i els seus contactes estrets, fer-ne el seguiment i coordinar tant les accions internes, amb la resta d'unitats que hi han d'intervenir, com les externes, amb l'autoritat sanitària. La instrucció també preveu, tot i no ser una obligació, fer el seguiment dels casos notificats; així com de les incapacitats temporals registrades per la Mútua d'Accidents de Treball i Malalties Professionals, com a indicador de control de les situacions comunicades pels membres de la plantilla.

La instrucció preveu uns criteris generals d'accessibilitat al campus i les pautes que s'han de seguir per controlar els símptomes i de comportament en presentar-los, de manera sobtada a la Universitat o fora d'aquesta. També preveu, entre d'altres, els criteris específics per a la notificació de casos i brots, la gestió de contactes estrets en l'entorn de la Universitat i el seguiment de casos i contactes estrets, a més de les instruccions de neteja i desinfecció de les zones de permanència i trànsit dels casos confirmats, i de registre de persones alienes a la comunitat UPF que accedeixin al campus.

D'acord amb les darreres directrius de l'autoritat sanitària, l'Oficina ha fet el seguiment obligatori dels casos sospitosos i dels contactes estrets de casos confirmats els dies 7 i 10 des de l'inici de l'aïllament o la quarantena, respectivament, tant de membres de la plantilla –com preveu l'autoritat sanitària– com de l'alumnat. Igualment, tot i no estar prescrit, es fa seguiment, els mateixos dies, dels casos confirmats –amb infecció activa i amb infecció resolta– i dels contactes estrets de casos sospitosos.

Per últim, el dia 14 des de l'inici de l'aïllament o la quarantena es fa un darrer seguiment, "de cortesia", als casos sospitosos i als contactes estrets de casos confirmats per verificar que no han presentat símptomes dins el període d'incubació de la malaltia.

En aplicació de la instrucció, i entre l'1 de setembre i el 31 de desembre, s'han rebut 381 notificacions (taula 9). Entre el 12 de març i l'1 de setembre, les notificacions van ser 139, totes objecte de seguiment.

Igualment, en aplicació de la instrucció, amb la finalitat de garantir que es té constància de tots els casos entre els treballadors, l'Oficina ha fet setmanalment un seguiment de les incapacitats temporals registrades per la Mútua d'Accidents de Treball i Malalties Professionals, relatives als períodes d'aïllament o de contagi com a conseqüència del coronavirus.

L'execució d'aquesta mesura s'ha informat al Comitè de Seguretat i Salut en el Treball durant les sessions ordinàries del 30 de març i 28 de setembre, tal com es deixa constància a l'informe de retiment de comptes, adjunt a l'acta d'aquestes sessions; així com a la sessió extraordinària del 6 de maig, com recull l'acta d'aquesta sessió.

Taula 9. Distribució de les notificacions de casos i contactes, segons tipologia, estat i col·lectiu. Acumulat entre l'1 de setembre i el 31 de desembre del 2020

	Col·lectiu				Total
	Estudiants	PAS	PSR	PDI	
Casos					
Confirmats	62	11	0	20	93
Sospitosos	15	13	0	6	34
Prova -	13	10	0	5	28
Prova pendent	2	3	0	1	6
Contactes estrets					
A la UPF	41	8	5	9	63
Fora de la UPF	128	49	0	14	191
Total de notificacions	246	81	5	49	381

5.5.6. Avaluació de l'execució de les mesures de mitigació

Entre el 5 d'octubre i el 26 de novembre del 2020, s'ha dut a terme una auditoria del sistema de mitigació de la covid-19 a la UPF.

És una auditoria tècnica de caràcter intern, no obligatòria legalment, que no busca una certificació, sinó un diagnòstic qualitatiu sobre el nivell d'assoliment de les directrius de salut pública assumides per la Universitat i detectar necessitats de millora. Ha estat promoguda per la Comissió de Coordinació i Seguiment del Brot de Covid-19, a instància del cap de l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut, i compta amb l'informe favorable del Comitè de Seguretat i Salut en el Treball, segons que recullen el acord de la sessió de treball del 28 de setembre del 2020.

Des de l'inici de la pandèmia, la Universitat ha adoptat les mesures pal·liatives que en cada moment ha establert l'autoritat sanitària, tant organitzatives (planificació de tasques, cabuda d'espais i accés i circulació als edificis), com tècniques (condicions termohigromètriques i de ventilació dels espais i protecció individual) o higièniques (d'higiene personal i dels espais i equips; complementades per altres d'excepcionals (identificació de persones vulnerables al coronavirus, actuació davant sospita o confirmació de contagi i conciliació familiar i laboral) i que s'han divulgat àmpliament entre la comunitat UPF, i que han estat objecte de l'avaluació.

Els resultats i les observacions de l'auditoria es presenten classificats en quinze ítems, amb trenta indicadors, organitzats en dos blocs temàtics diferenciats. El primer, amb deu ítems, comprova que l'execució de les accions recomanades per prevenir el contagi i minimitzar la propagació del coronavirus a la UPF s'ajusten al que disposa el procediment operatiu per gestionar la represa de la feina presencial i les seves instruccions de desenvolupament, mentre que el segon, amb cinc ítems, comprova que les activitats assumides per l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut s'ajusten al que disposen les directrius de les autoritats competents.

L'equip auditor ha estat constituït per una representació dels membres del Comitè de Seguretat i Salut en el Treball, de la Comissió de Coordinació i Seguiment del Brot de Covid-19 i de l'Oficina de Prevenció de Riscos Laborals i de Promoció de la Salut. Cadascun d'ells, a partir d'evidències documentals i les recopilades en tres jornades de visites als campus de la Universitat, en les quals també es van entrevistar informants clau, ha pogut valorar qualitativament, mitjançant un formulari de Google, l'assoliment dels criteris de referència de cadascun d'aquests ítems, a partir d'una escala amb cinc nivells d'assoliment (millorable, en presentar desviacions notables; acceptable, en presentar desviacions lleugeres; regular, en ajustar-se a les directrius aplicables; bo, en superar-les lleugerament, i molt bo, en superar-les notablement).

En tots els casos, el valor global de cada ítem és el valor modal de la sèrie de valoracions individuals dels membres de l'equip auditor, és a dir, el que apareix més vegades.

Els resultats de l'auditoria es presenten sintèticament a l'informe i el detall de la valoració es pot consultar als seus annexos 1 i 2. El primer recull les vint-i-una fitxes emprades per presentar els trenta indicadors i recollir els arguments per fer-ne la valoració. El segon presenta la distribució de les valoracions de cada ítem auditable.

Sis dels indicadors obtenen una valoració de nivell d'assoliment molt bo; setze, bo, i set presenten valoracions bicèfales (regular-bo, quatre; bo-molt bo, dues, i regular-molt bo, una) i una amb un triple empat (regular-bo-molt bo).

L'informe finalitza amb una proposta de cinc línies d'acció de millora, basades en les evidències analitzades i la valoració resultant, i pretenen:

1. Minimitzar els contactes socials diaris i evitar la multiplicació de possibles cadenes de transmissió fent una crida a la coresponsabilitat de les persones i a la seva participació activa en l'adopció de les mesures higièniques, organitzatives i excepcionals previstes per la Universitat.

2. Garantir la dilució dels aerosols mitjançant una bona ventilació dels espais sense entrar en conflicte amb l'assoliment de la temperatura mínima de confort en interiors, durant la tardor i l'hivern.
3. Garantir la protecció barrera contra la covid-19, mitjançant la utilització de mascaretes certificades, cobrint nas i boca en tot moment, per evitar la inhalació de gotes i aerosols respiratoris amb càrrega vírica.
4. Recuperar la confiança dels treballadors en relació amb la higiene dels espais i els equips de treball i la qualitat de la neteja per evitar el contagi per contacte indirecte a través d'objectes o superfícies contaminades.
5. Facilitar la identificació i la localització dels continguts modificats als documents que estableixen les mesures de mitigació de la covid-19 a la UPF, per noves directrius de les autoritats sanitàries, laborals i universitàries, i agilitzar tant el procés de refer els documents en noves versions, com la lectura per part dels treballadors.

L'informe [Avaluació del nivell d'assoliment de les mesures per mitigar la propagació de la covid-19](#), de 27 de novembre del 2020 i referència: Auditoria covid-19/01/2020, recull els resultats d'aquesta iniciativa.

6. REFERÈNCIES

- 1 Ministerio de Sanidad. Estrategia de detección precoz, vigilancia y control de covid-19. Madrid, 25 de setembre del 2020. [Internet]. [Consultat el 28 de setembre del 2020]. Disponible a: https://www.msbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/documentos/COVID19_Estrategia_vigilancia_y_control_e_indicadores.pdf.
- 2 Ponencia de Salud Laboral de la Comisión de Salud Pública del Consejo Interterritorial del Sistema Nacional de Salud. Procedimiento de actuación para los servicios de prevención de riesgos laborales frente a la exposición al SARS-CoV-2 (versión 11). Ministerio de Sanidad (Subdirección General de Sanidad Ambiental y Salud Laboral. Dirección General de Salud Pública, Calidad e Innovación). Madrid, 7 d'octubre del 2020. [Internet]. [Consultat el 8 d'octubre del 2020]. Disponible a: <https://www.msbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos.htm>.
- 3 Departament de Salut. Procediment d'actuació enfront de casos d'infecció pel nou coronavirus SARS-CoV-2. [Internet]. [Consultat el 2 d'octubre del 2020]. Disponible a: https://canalsalut.gencat.cat/web/.content/_A-Z/C/coronavirus-2019-ncov/material-divulgatiu/procediment-actuacio-coronavirus.pdf.
- 4 Departament de Salut. Guia d'actuació i col·laboració dels serveis de prevenció de riscos laborals per fer front a la pandèmia de COVID-19. [Internet]. [Consultat el 27 d'agost del 2020]. Disponible a: <https://scientiasalut.gencat.cat/handle/11351/4802>.
- 5 Ministerio de Sanidad. Nota interpretativa de los escenarios de riesgo de exposición establecidos en el procedimiento de actuación para los servicios de prevención de riesgos laborales frente a la exposición al nuevo coronavirus (SARS-COV-2) [Internet]. [Consultat el 8 d'abril del 2020]. Disponible a:

https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov-China/documentos/NOTA_INTERPRETATIVA_TABLA_1_PROCEDIMIENTO_SPRL.pdf.

- 6 Ministerio de Sanidad. Buenas prácticas en los centros de trabajo. Medidas para la prevención de contagios de covid-19. [Internet]. [Consultat el 12 d'abril del 2020]. Disponible a: <https://www.lamoncloa.gob.es/serviciosdeprensa/notasprensa/presidencia/Documents/2020/GUIACENTROSTRABAJOCOV19b.pdf>.
- 7 Consell de Relacions Laborals de Catalunya. Recomendaciones per a empreses i persones treballadores sobre actuacions vinculades a les situacions que es puguin produir per l'efecte del coronavirus SARS-CoV-2. [Internet]. [Consultat el 13 d'abril del 2020]. Disponible a: <https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/01departament/coronavirus/recomanacions-empreses-treballadors-crl.pdf>.
- 8 Instituto Nacional de Seguridad Social. Actualización a 17 de junio de 2020 de las instrucciones aclaratorias relativas a los procesos de incapacidad temporal emitidos a los trabajadores especialmente sensibles por especial vulnerabilidad frente al coronavirus SARS- CoV-2. Madrid, 17 de juny del 2020. [Internet]. [Consultat el 30 de juny del 2020]. Disponible a: <https://www.foment.com/wp-content/uploads/2020/06/20200619125952.pdf>.
- 9 Subdirecció General d'Avaluacions Mèdiques del Departament de Salut. Nota informativa: actualització sobre la reincorporació laboral de contactes estrets i treballadors especialment sensibles, 19 de juny del 2020.